СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Шкільне географічне краєзнавство»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (*3*)

Освітньо-професійна програма	**Географія**
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Добинда Ірина Петрівна, к.геогр. н. ***http://terra.chnu.edu.ua/iryna-petrivna-dobynda/***
Контактний тел.	+380994069763
E-mail:	i.dobynda@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2507
Консультації	Очні консультації - вівторок 13.00 - 14.30 (за попередньою домовленністю); Онлайн консультації - четвер 14.40 - 15.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення курсу “Шкільне географічне краєзнавство” студентами географічного факультету активізує їхню національну свідомість, збагачує та вдосконалює знання про Україну не лише суто географічного, але й історичного, археологічного, етнографічного та іншого характеру. Студенти мають можливість отримати знання про динаміку політико-адміністративного та адміністративно-територіального устрою українських етнічних земель та співставити межі сучасної території України й її суцільного етнічного простору.

Мета навчальної дисципліни полягає у тому, щоб ознайомити студентів із основними положеннями національного краєзнавства та шкільного географічного краєзнавства. Курс «Шкільне географічне краєзнавство» присвячений вивченню предмета і об’єкта його вивчення, структури та таксономічних одиниць національного краєзнавства, краєзнавчого районування української етнічної території, простеження географічних закономірностей формування та освоєння території України, з’ясуванні ролі краєзнавства у шкільній географії, а також форм, методів та прийомів краєзнавчої роботи.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ШКІЛЬНЕ КРАЄЗНАВСТВО – СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ	
Тема 1	Вступ. Предмет і завдання курсу «Шкільне географічне краєзнавство»
Тема 2	Зародження і розвиток шкільного краєзнавства в Україні
Тема 2	Краєзнавство у структурі географічної науки. Об’єкт і предмет вивчення краєзнавства, таксономічні одиниці вивчення краєзнавства
Тема 4	Географічні особливості заселення і освоєння території України протягом палеолітичної, мезолітичної, неолітичної доби
Тема 5	Географічні особливості заселення і освоєння території України від бронзової доби і до наших днів
Тема 6	Історико-географічний поділ України та суцільної української території

МОДУЛЬ 2. РОЛЬ КРАЄЗНАВСТВА У ШКІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ. ФОРМИ, МЕТОДИ І ПРИЙОМИ КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ	
Тема 7	Дидактичні особливості реалізації краєзнавчої складової в процесі вивчення курсу географія в ЗОНЗ України
Тема 8	Методи і прийоми реалізації краєзнавчого принципу на уроках географії
Тема 9	Зміст і форми організації роботи з географічного краєзнавства у ЗОНЗ
Тема 10	Позакласна краєзнавча робота
Тема 11	Краєзнавчий гурток як дієва форма вивчення і використання краєзнавчого матеріалу

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу «*Шкільне географічне краєзнавство*» залучається низка освітніх технологій, зокрема, інформаційно-комп'ютерні технології, інтерактивні заняття (заняття дискусійна група, заняття з навчанням одних студентів іншими), інтегровані заняття.

Методи формування знань студентів: розповідь, пояснення, ілюстрація, проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, бесіди і дискусії, спрямовані на активізацію і стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів. Методи формування практичних умінь і навичок: робота з контурними картами, атласами, розробка схем, таблиць, складання словника, аналіз джерельної бази, практичне виконання вправ

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

***Поточний контроль*:** При вивченні дисципліни «*Шкільне географічне краєзнавство*» рекомендується використовувати таки методи і форми контролю:

1. Для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; оцінка за індивідуальне навчальне завдання; підсумковий письмовий чи тестовий іспит.
2. Для контролю і оцінювання практичних робіт: практична перевірка і оцінювання кожної практичної роботи.
3. Додатково: звіти, реферати, проєкти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; поточний та підсумковий тестовий контроль; іспит.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, написання модульних робіт, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль – *іспит*.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, за умови, що кожна тема повинна бути здана хоча би на мінімальну оцінку. Роботи, які здаються невчасно без поважних причин, оцінюються на нижчу

оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✔ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
- ✔ ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- ✔ «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Грушевський, М. (1990). *Ілюстрована історія України*. Сяйво при Політграфкнизі.
2. *Географічна енциклопедія України* (Т. 1–2). (1989–1990). Українська радянська енциклопедія.
3. *Географія українських і суміжних земель*. (1943). Українське видавництво.
4. Жванко, Л. М. (2010). *Краєзнавство: конспект лекцій (для студентів усіх курсів денної і заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 «Облік і аудит», 6.030601 «Менеджмент»)*. ХНАМГ. 163 с.
5. Круль, В. П. (1999). *Краєзнавство: історична географія: конспект лекцій* (Я. І. Жупанський, ред.). ЧДУ. 107 с.
6. Круль, В. (1998). *Краєзнавство: матеріали для практичних і семінарських занять та вказівки до їх виконання* (Я. Жупанський, ред.). Рута. 158 с.
7. Круль, В. П. (2004). *Ретроспективна географія поселень Західної України: монографія*. Рута. 382 с.
8. Круль, В. П. (2001). *Краєзнавство: регіональний огляд: конспект лекцій. Частина 1*. Рута. 88 с.
9. Круль, В. П. (2002). *Краєзнавство: регіональний огляд: конспект лекцій. Частина 2*. Рута. 88 с.
10. Круль, В. П. (2003). *Краєзнавство: регіональний огляд: конспект лекцій. Частина 3*. Рута. 88 с.
11. Олішевська, Ю. А. (б. д.). *Шкільне географічне краєзнавство: навчальний посібник*. ФО-П Кравченко. 175 с.
12. Прокопчук, В. С. (2010). *Шкільне краєзнавство: навчальний посібник* (П. Т. Тронько, наук. ред.). Кондор. 240 с.
13. Шаблій, О. (ред.). (1994). *Соціально-економічна географія України*. Світ. 608 с.
14. *Українська народність: нариси соціально-економічної і етнополітичної історії*. (1990). Київ.

15. Чмихов, М. О., Кравченко, Н. М., & Черняков, І. Т. (1992). *Археологія та стародавня історія України*. Либідь. 376 с.
16. Руденко, Л. Г. (ред.). (2007). *Національний атлас України*. ДНВП «Картографія». http://wdc.org.ua/atlas/default.html
17. Президент України. (2019). *Указ Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»*. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Шкільного географічного краєзнавства» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни